GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 247. *Dumineca, 2 (14) Noemvre.* 1886.

Brașovŭ, 2 Novembre 1886.

E cunoscută impresiunea deprimătóre ce a produs'o espunerea ministrului de finance, când a presentatŭ bugetulŭ pe anulŭ 1887, și îngrijirea ce a deșteptat'o în întréga monarhiă.

Nimenea nu va putea ḍice, că nu merită guvernulŭ ungurescŭ aspra critică ce 'șĭ-a atras'o din tóte părțile, chiar și din afară, pentru starea destrăbălată în care s'au adusŭ finanțele țĕrii.

Nicĭ chiar foile oficióse, salarisate din visteria statului, prin urmare din punga contribuabililorŭ, n'au avutŭ putința d'a slăbi îngrijirile țĕrii în fața cifrelorŭ presentate de însușĭ ministrulŭ unguresců de finanțe.

Décă în timpŭ de pace puterea de contribuire a țĕrii s'a încordatŭ până la estremŭ și cu tóte astea deficitele se sporescŭ pe fiăcare anŭ până la rotunda sumă de 60 de milióne, ne putemŭ închipui în ce situațiune va fi adusŭ unŭ asemenea guvernŭ risipitorŭ și cu elŭ întréga țéră în casulŭ unui rĕsboiu, când se cerŭ sume enorme, ce nu se potŭ lua dintr'o visteriă gólă pușcă!

Pentru a ilustra și mai multŭ risipa guvernului unguresců, credemŭ că nu va fi de prisosŭ a face o listă de dările ce le plătesce în Ungaria unŭ economŭ, care are o proprietate de 8-10 jugĕre de pămĕntŭ, și care listă o împrumutămŭ chiar dintr'o fóiă ungurésca, ca sĕ nu ni se ḍică că esagerămŭ.

Unŭ bietŭ economŭ are sĕ plătéscă: dare directă și după acésta dare de venitŭ, apoi dare de câștigŭ classa a treia și după acésta érășĭ dare de venitŭ; la acestea vine darea de capŭ, darea pentru plătirea judelui séu primarului satului, a curierului primarului, a notarului cercualŭ, a curierului acestuia, a tutorului orfanalŭ de cercŭ, a curierului solgăbirĕului, a jurațilorŭ, a visitatorului morțilorŭ; vinŭ apoi aruncurile de dare ale comitatului: pentru întreținerea spitalului, pentru fondulŭ de pensiune alŭ funcționarilorŭ administrativĭ, pentru rĕscumpĕrarea cu grele taxe dela facerea drumurilorŭ comitatului, décă nu póte lucra; mai are sĕ plătéscă dare pentru scriitorulŭ notarului și sĕ contribue la fondulŭ de pensiune alŭ acestora; totŭ prin repartițiune de poporŭ se plătescŭ monitórele oficióse ale fiecărui comitatŭ și câte și mai câte alte tipăriturĭ oficióse, ba adeseorĭ chiar și cărțĭ orĭ broșurĭ referitóre la afacerĭ comunale, despre cuprinsulŭ cărora chiar poporulŭ unguresců, nesciutorŭ de carte, séu celŭ nemaghiarŭ nicĭ nu viséză; mai are sĕ facă poporulŭ drumurile vicinale, sĕ susțină pe medicululŭ cercualŭ, sĕ contribue la fondulŭ de pensiune alŭ învĕțătorilorŭ unguresci, sĕ plătéscă pe preotŭ, pe cantorŭ, pe clopotarŭ, pe păzitorii hotarului, pe ciurdarŭ, pe pĕcurarŭ și Dumneḍeu mai scie pentru cine și pentru ce se spetesce muncindŭ din greu bietulŭ economŭ.

Până aci fóia ungurésca.

Unde mai puĭ apoi, că sĕrmanulŭ economŭ și peste totŭ poporulŭ nemaghiarŭ are sĕ'șĭ susțină scóla și pe învĕțătorulŭ sĕu, căcĭ guvernulŭ unguresců îĭ ia mereu, dér nu'ĭ dă nicĭ unŭ banŭ frântŭ.

Și cu acestea încă nu e sfîrșitŭ șirulŭ birurilorŭ. Poporului nu'ĭ este ertatŭ a'șĭ vinde vinulŭ cultivatŭ cu brațele sale și pe moșia sa fără a plăti acsisŭ cumplitŭ de mare; nu-ĭ este ertatŭ a duce la tĕrgŭ o óiă, unŭ vițelŭ, orĭ altŭ dobitocŭ, fără a plăti taxa de timbru; unŭ contractŭ, o chitanță, o plângere în scrisŭ trebue sĕ fiă timbrate; lupii îțĭ sfâșie vitele în ocolŭ și nu-țĭ este ertatŭ a-ĭ împușca fără a plăti dare pentru pușcă.

Și încă totŭ n'amŭ isprăvitŭ. Décă cu tóte greutățile acestea ai scăpatŭ de ticăloșia acestei lumĭ, scăpându-țĭ moșióra din ghiarele esecutorilorŭ, îndată după mórte se ivescŭ „biraele“ sĕ ia inventarŭ de „moștenire“ mai scoțîndŭ o bună sumuliță din nimiculŭ de avere a bieților copii orfanĭ; ér décă se întĕmplă ca părinții sĕ nu móră amêndoi de o dată, ci pe rêndŭ, atuncĭ și „biraele“ vinŭ totŭ pe rêndŭ de facŭ inventarŭ, și astfelŭ iau de douĕ orĭ, și Dumneḍeu scie décă mai rĕmâne orfanilorŭ atâta câtŭ sĕ nu'ĭ aducă în nevoiă d'a cerșĭ pe la ușile străinilorŭ.

Dér darea de cătăniă, dér nenorocita de dare pentru Kulturegylet, nedreptatea și ilegalitatea cea mai strigătóre la ceriu ce a pututŭ esista pe fața pământului, și care fără frică de Dumneḍeu și fără picŭ de remușcare a începutŭ sĕ se întroducă în comitate!

„Cărbunarulŭ din Măgura — ḍice chiar una din cele mai încarnate foi kulturegyletiste — lucréză cincĭ ḍile pentru ca sĕ pótă vinde la Clușiŭ cărbunĭ de 2 fl. Până a ajunsŭ la Clușiu, cea mai de aprópe a lui piéță, a făcutŭ cu calulŭ sĕu o distanță de 74 chilometrii, Bietulŭ omŭ plătesce taxă pentru pădurea comunală, plătesce dare pentru calŭ, plătesce dare și pentru facerea drumurilorŭ, ér drumurile lui suntŭ nisce înspăimântătóre cărărĭ, pe carĭ numai lupulŭ umblă fără témă. Ajungêndŭ în piéță, mai plătesce și vama tĕrgului, și tóte acestea din cei 2 fl., pe carĭ i-a câștigatŭ în 5 ḍile!“

Și pe lângă astea și dare pentru Kulturegylet!

Décă 'ntrebĭ pe celŭ mai deșteptŭ și mai harnicŭ economŭ, care muncesce ḍi și nópte, décă-lŭ întrebĭ — ḍicemŭ — de ce nu dă înainte și nu póte scăpa de miseriă, îțĭ rĕspunde cu amarŭ și cu durere că nu e cu putință, că se încovóiă muncindŭ numai ca sĕ'șĭ țină sufletulŭ în óse și sĕ plătéscă birurile cele grele.

Și cu tóte acestea, deficitele statului se urcă la miliarde, deficitele la ḍecĭ de milióne, fără ca sĕ se vĕḍă nicĭ atâta bine în țéră, câtŭ unŭ grăunte de muștarŭ. Din contră, pretutindenea miseriă, pretutindenea nemulțămire în poporŭ, afară de privelegiațĭ și lefegii.

Vomŭ profita de ocasiune a arăta, cum se risipescŭ banii contribuabililorŭ de „părintesculŭ“, „patrioticulŭ“, „liberalulŭ“ și „constituționalulŭ“ guvernŭ unguresců.

Crisa bulgară.

Cuprinsulŭ telegramei ce i-a adresat'o la 10 Noemvre prințului Waldemar de Danemarca regența și guvernulŭ bulgarŭ și la care Waldemar a rĕspunsŭ, că nu primesce alegerea, este următorulŭ:

Alteței sale prințului Waldemar de Danemarca.

„Subsemnații regențĭ și membrii ai guvernului au onóre a încunosciința pe Alteța Vóstră, că astăḍĭ, la órele 10 și jumĕtate, marea adunare națională, convocată în vechia capitală a Bulgariei, V'a alesŭ în unanimitate și prin aclamațiunĭ Prințŭ alŭ Bulgariei.

Actulŭ alegerei va fi presintatŭ Alteței Vóstre de o deputațiune specială alésă de aceeași adunare.

Convinșĭ, că Alteța Vóstră va primi nobila sarcină de a consacra viéța sa scumpă pentru fericirea și prosperitatea unui poporŭ, care a datŭ atâtea probe de vitalitate și aptitudine cătră progresŭ și civilisațiune și că se va grăbi a lua în mânĭ frênele guvernului, avemŭ onóre a fi prea umilĭ și devotațĭ servitorĭ ai Ei.«

Stambuloff, Mutkuroff, Radoslavoff, Nacevicĭ, Stoiloff, Gueșoff, Nicolaieff, Ivancioff.

— O telegramă din Sofia comunică, că *agenții rușĭ presintă ca candidatŭ alŭ Rusiei pentru tronulŭ Bulgariei pe generalulŭ Ignatieff séu pe generalulŭ Gurko*, afirmândŭ că prin alegerea vre-unuia din acești doi, Țarulŭ s'ar împăca cu Bulgaria.

— Consululŭ rusŭ din Burgas a refusatŭ de a estrada pe ofițerulŭ Salewski și pe preotulŭ muntenegrenŭ Dragowicĭ, carĭ au luatŭ parte la revoluțiunea de acolo. Ofițerii bulgarĭ, carĭ au participatŭ la mișcarea dela 9 Augustŭ și după cererea generalului Kaulbars au fostŭ liberațĭ, au luatŭ parte și la revolta din Burgas și acum stau ascunșĭ în consulatulŭ rusŭ, în casa lui Nabokoff și unii pe la cavasii consulatului rusŭ.

— D. Stransky, agentulŭ diplomaticŭ bulgarŭ în Belgradŭ, a visitatŭ pe representanțiĭ Austro-Ungariei, Germaniei, Angliei și Franciei și a fostŭ pretutindenĭ primitŭ ca agentŭ diplomaticŭ bulgarŭ. Rusia, se scie, că nu l'a recunoscutŭ.

— Misiunea lui Grecow, trimisŭ alŭ Bulgariei la Constantinopolŭ, n'a avutŭ până acuma nicĭ unŭ resultatŭ positivŭ în cestiunea bulgară. Pórta imitéză ca și în trecutŭ esemplulŭ celorlalte puterĭ, carĭ deocamdată evită orice inițiativă în cestiunea bulgară și parŭ a voi sĕ aștepte ce va mai face Rusia, séu ce evenimente se vorŭ mai întâmpla în Bulgaria.

— Tóte scirile sosite dela Adrianopolŭ în Constantinopolŭ suntŭ de acordŭ, că *în Rumelia orientală domnesce o panică generală.* Cine are mijlóce fuge la Adrianopolŭ și între numeroșĭ fugarĭ suntŭ și funcționarĭ, oficerĭ și notabilĭ. Poporația e cuprinsă de frica unorŭ mișcărĭ anarhiste, ce au isbucnitŭ din mai multe puncte și amenință chiar Filipopolea. Mai mulțĭ notabilĭ rumelioțĭ au trimesŭ o adresă guvernului turcŭ, cerêndŭ trupe pentru mânținerea ordinii. Afară d'asta este o lipsă generală de banĭ. Impositele nu se potŭ percepe și funcționarii civilĭ și militarĭ stăruescŭ înzadarŭ sĕ li se plătéscă lefurile.

Țelulŭ finalŭ alŭ Rusiei.

„Kölnische Zeitung“, vorbindŭ despre Rusia, ajunge la următórele conclusiunĭ:

E întrebare, că óre *Austro-Ungaria* și *România* vorŭ putea lăsa fără a face ceva, ca Rusia sĕ se facă stăpână pe Peninsula balcanică și singura stăpânitóre a Mării negre. Se pare că în adevĕrŭ acesta e țelulŭ finalŭ alŭ Rusiei. Ar trebui sĕ fiă orbŭ cineva, ca sĕ nu vaḍă, că Rusia stăpânindŭ Bulgaria și posedândŭ Varna și Burgas, ar fi dómnă peste întregulŭ Balcanŭ nordosticŭ și mai alesŭ peste Marea négră. Și aci ar pĕtrunde adêncŭ în sfera de interese austro-ungară și română, ba chiar și în cea englesă, și trebue sĕ avemŭ în vedere posibilitatea, că într'unŭ punctŭ hotărîtŭ alŭ procederei sale ar constrînge Rusia și pe alte puterĭ la o mișcare, și anume nu numai diplomatică. Cele mai apropiate ḍile ne vorŭ aduce în fine lămurirĭ asupra țelurilorŭ ultime ale procederei ruse și ne vorŭ motiva, décă iritațiunea din delegațiunea austro-ungară are séu nu fondŭ seriosŭ. De altmintrelea nu trebue sĕ renunțămŭ la ultima speranță, că politica oficială rusă va prețui mai multŭ înțelegerea cu Austro-Ungaria, decâtŭ o mică perdere în calea sa spre Constantinopolŭ. Și așa nu ne constrînge nicĭ aḍi nimicŭ, d'a considera pacea ca nemijlocitŭ amenințată.

Discursulŭ Lordului Salisbury.

Étă mai pe largŭ discursulŭ — despre care ni s'a telegrafiatŭ — ținutŭ de lordulŭ Salisbury, ministru președinte englesŭ, la banchetulŭ ce s'a datŭ în sala dela »Guildhall“.

Lordulŭ Salisbury, vorbindŭ de afacerile din Irlanda, spune că problema consistă mai multŭ în administrațiunea unui bunŭ guvernŭ de câtŭ modificarea legii.

În privința Egipetului, tóte cabinetele au recunoscutŭ, că ocupațiunea trebue sĕ aibă o durată limitată nu de timpŭ ci prin isprăvirea operei întreprinse pentru prosperitatea țĕrii. Condițiunile Egipetului nu suntŭ astfelŭ încâtŭ sĕ pótă fi liberate de controlulŭ unei puterĭ străine.

Relativŭ la cestiunea Orientului, după istorisirea afacerilorŭ din Balcanĭ, lordulŭ Salisbury face elogiulŭ curagiului și perseverenței de care au datŭ probă Bulgarii. Elŭ spune că apĕrarea tratatului dela Berlinŭ incumbă puterilorŭ europene și că décă ele vorŭ susține convențiunea, Englitera nu va fi cea din urmă pentru a face acésta. Politica sa se deduce din cea urmată în trecutŭ. Ea nu se însărcinéză singură a face sĕ se

respecteze tratatulŭ în profitulŭ altorŭ interese; dér în casulŭ în care interesele britanice ar fi lovite, Englitera nu va solicita nicĭ unŭ ajutorŭ, ea scie sĕ se apere pretutindenĭ.

Lordulŭ Salisbury adauge, că interesele imediate ale Engliterei nu suntŭ în acestŭ momentŭ angagiate. Austria şi Turcia parŭ că privescŭ evenimentele în liniştе şi fără temerĭ. Austria are marĭ interese în Balcanĭ. Părerile ei trebue sĕ aibă o greutate considerabilă în consiliile guvernului englezŭ. Politica ei va călăuzi pe a Engliterei.

Lordulŭ Salisbury conchide, ɖicêndŭ: „Nimicŭ pentru momentŭ nu dá locŭ la temerĭ pentru liniştea Europei. Scimŭ că poporulŭ englesŭ ne va susţiné décă amŭ avea a face faţă obligaţiunilorŭ nóstre, dér sperăm că acéstă eventualitate nu se va produce. Mai sperămŭ ăsemenea că, sub influinţa opiniunei publice, tinerile libertăţĭ ameninţate acum nu vorŭ fi atinse şi că drepturile ce parŭ compromise vorŭ rĕmâné neatinse«

Ɖiarele englezescĭ suntŭ unanime pentru a aproba declaraţiunile lordului Salisbury, spunêndŭ cá Anglia nu va face nimicŭ afară de iniţiativa Austriei.

Cestiunea egipténă.

De când se află fostulŭ ambasadorŭ englesŭ în Bucurescĭ, Sir William White, în aceeaşĭ calitate la Constantinopolŭ, se observă o schimbare în relaţiunile dintre Anglia şi Turcia, devenindŭ mai amicale.

In timpulŭ din urmă s'au schimbatŭ mai multe depeşĭ între regina Angliei şi între Sultanulŭ. Tonulŭ acestorŭ depeşĭ e fórte amicalŭ. Asemenea în audienţa privată ce i-a acordat'o lui White, Sultanulŭ a manifestatŭ sentimente fórte amicale pentru Anglia.

Prin urmare nenţelegerile dintre cele douĕ puterĭ din causa cestiunei egiptene parŭ a fi dispărutŭ. Póte că a contribuitŭ multŭ la acésta şi noua fasă a cestiunei bulgare.

Stadiulŭ în care se găsesce aɖĭ cestiunea egipténă este acesta: sediulŭ negociărilorŭ între Anglia şi Turcia în privinţa Egiptului e transferatŭ la Constantinopolŭ. Turcia n'a adresatŭ vre-o cerere formală guvernului englesŭ şi nicĭ n'a cerutŭ ca Anglia sĕ fixeze unŭ terminŭ pentru evacuarea Egiptului. Memoriulŭ englesescŭ în privinţa Egiptului reproduce tóte consideraţiunile emise mai nainte, adecă că Anglia e decisă a evacua Egiptulŭ dér că e cu neputinţă sĕ se fixeze chiar de acum epoca evacuărei şi că pentru a ajunge la o înţelegere, puterile ar trebui sĕ facă concesiunĭ.

Anglia cere mai cu sémă: 1. Ca străinii sĕ fiă supuşĭ legilorŭ egiptene, mai cu deosebire în privinţa presei. 2. Ca tribunalele mixte sĕ judece pe străinĭ în materiă criminală. 3. Reorganisarea administraţiunei Dairei. 4. O nouĕ regulamentare a puterilorŭ casei datoriei egiptene.

Memoriulŭ adauge, că Anglia va lucra în înţelegere cu Turcia pe lângă puterĭ.

Reorganisarea armatei turcescĭ.

După cum ne spune oficiosulŭ »Tarik,« Sultanulŭ a sancţionatŭ legea privitóre la reorganisarea armatei turcescĭ. Basa acestei legĭ este serviciulŭ militarŭ obligătorŭ dela 20 până la 40 de anĭ. Armata se împarte în douĕ categorii: în cea d'întâiŭ întră toţĭ câţĭ n'au dreptulŭ la scutire legală; a doua constă din aceia, carĭ după lege suntŭ scutiţĭ de serviciulŭ activŭ.

Cei din a doua categoriă rĕmânŭ în patriă la disposiţia guvernului, care în casŭ de necesitate îi póte şi pe ei chiăma sub arme. Batalióneле vorŭ avea în timpŭ de pace 400 de soldaţĭ şi în timpŭ de rĕsboiu 800. Regimentele corpurilorŭ de armată 4, 5 şi 6 se compunŭ numai din ómenĭ de categoria a doua: Numirea *Nizam* (soldaţĭ regulaţĭ) încetéză. Pe viitorŭ armata va fi împărţită în *muvazofĭ* (armată activă), *redifĭ* (reservă) şi *mustahafizĭ* (miliţiă teritorială.)

Legea va intra în vigóre la 13 Martie 1887 şi va da statului în primii anĭ unŭ milionŭ de soldaţĭ.

Afară de cavaleria regulată se va forma o cavaleriă voluntară a cărei ómenĭ se vorŭ uniforma singurĭ şi îşĭ vorŭ cumpĕra singurĭ caii.

Sultanulŭ a ordonatŭ formarea a câte unŭ batalionŭ de Negri şi Albanesĭ, carĭ vorŭ face parte din garda imperială. Cu aceste vorŭ fi douĕ batalióne de Negrii şi douĕ de Albanesĭ.

Preşedintele comisiunei, care a lucratŭ acéstă nouă lege militară este Ali-Saib-Paşa; ca membru alŭ acestei comisiunĭ este şi subşefulŭ statului majorŭ Von-der-Golz-Paşa.

SCIRILE ƉILEI.

Ministrulŭ de justiţiă ungurescŭ a presentatŭ unŭ proiectŭ de lege — şi l'a comunicatŭ camerilorŭ de advocaţĭ spre a'şĭ da părerea — prin care se desfiinţéză întocmirea ferielorŭ pentru judecătoriile de ântêia instanţă întroducêndu-se érăşĭ hotărîrea art. de lege IV din 1869. După acesta, fiăcare judecătorŭ are dreptŭ la unŭ concediu de şése sĕptĕmânĭ, dér preşedintele tribunalului sĕ împartă aşă concediele, ca mersulŭ justiţiei sĕ nu sufere turburare. In aceeaşĭ condiţiune vorŭ obţiné concediu de celŭ multŭ patru sĕptĕmânĭ pe anŭ şi ceilalţĭ funcţionarĭ judecătorescĭ ai instanţei ântêiu. In instanţele superióre au sĕ rĕmână feriele în esenţă neschimbate.

—x—

Pentru a potoli mania duelului, Schoppenhauer propusese sĕ se aplice duelanţilorŭ în publicŭ 12 beţe ad fundum. *Ministrulŭ de interne ungurescŭ* a luatŭ însĕ o mĕsură mai puţinŭ drastică şi mai practică în contra duelului, pentru funcţionarii resortului sĕu. A adresatŭ prefecturei poliţiei din Pesta o ordonanţă de cuprinsulŭ, că fiăcare funcţionarŭ politienescŭ, care intervine la o provocare, fiă şi numai ca secundantŭ, sĕ fiă destituitŭ din funcţiune. Ministrulŭ a luatŭ acéstă mĕsură, fiindŭ că mulţĭ funcţionarĭ, chiar superiorĭ ai poliţiei, carĭ suntŭ chemaţĭ a păzi legea, au fostŭ amestecaţĭ la duelurĭ, carĭ constitue o acţiune penală.

—x—

O telegramă din Berlinŭ spune, că şederii prinţului *Ferdinand de Hohenzollern* în Bucurescĭ timpŭ de cincĭ sĕptĕmânĭ i se atribue o deosebită însemnătate. După »Vossische Zeitung,“ prinţulŭ e privitŭ ca moştenitorŭ alŭ tronului României. Proclamarea sa are sĕ urmeze în fine formalŭ. Numita fóiă e de părere, că acestŭ faptŭ nu e fără adêncă însemnătate în actuala încordare a lucrurilorŭ relativŭ la Rusia.

—x—

Cunoscutulŭ şi deochiatulŭ publicistŭ maghiarŭ, Paulŭ *Hunfalvy*, — Hunsdorfer — după cum ne spune „Pester Lloyd« a mai scosŭ la ivélă încă o carte, de sigurŭ totŭ de felulŭ celorŭ care a mai scrisŭ în privinţa Românilorŭ. Cartea pórtă titlulŭ: *„Neuere Erscheinungen der romänischen Geschichtschreibung“* (Nouĕ apariţiunĭ în istoriografia română). Asta încă are sĕ fiă unŭ bobocŭ de istoriă maghiaro-hunsdorfiană-hunfalvyană!

—x—

O casă de comerciu din Bucurescĭ a fostŭ însciinţată prin telegrafŭ, că comunicaţiunea pe Dunăre este întreruptă. Care sĕ fiă causa? întrébă »Românulŭ“, care comunică acéstă scire.

—x—

In comuna *St. Andreiu* din comitatulŭ Timişului, scrie »Magyar Polgár«, s'au aflatŭ în scóla românéscă douĕ charte (mape) daco române, carĭ, lucru naturalŭ, au fostŭ confiscate. — Până acum nicĭ nu scimŭ sĕ fiă ceva nenaturalŭ înaintea »patrioţilorŭ.« Numai câtŭ nu suntŭ nicidecum semne de voiniciă, décă ii bagă în fiorĭ o chartă cu numirĭ române.

—x—

Despre Petru *Dobransky*, care ca deputatŭ guvernamentalŭ făcuse odinióră marĭ promisiunĭ Sĕcuilorŭ, scrie „Ellenzék“, că şi acum mai de curêndŭ s'a dusŭ în Sĕcuime, dér a aflatŭ între Sĕcui unŭ terenŭ fórte lipsitŭ de însufleţire pentru partida guvernamentală. Din marea fericire pe care le-o promitea Dobransky nimicŭ nu s'a împlinitŭ; poporulŭ este cuprinsŭ de o pré mare calamitate şi ómenii se nutrescŭ cu pâne de ovĕsŭ. Dobransky a mersŭ în Gyergyó, Ditro, Szárhegy şi Alfalu, dér totulŭ înzadarŭ, căcĭ nimenĭ — ɖice »Ellenzék« — nu l'a primitŭ, nimenĭ n'a statŭ de vorbă cu elŭ. In urmă, vĕɖêndŭ cum stă treba, s'a pusŭ în căruţa unui cărăuşŭ de borvizŭ şi a şters'o la sănĕtósa spre Reghinulŭ săsescŭ Amiculŭ Muscalului, sfîrşesce fóia cluşiană kossuthistă, nu póte avé amicĭ între Sĕcui. Caute-şĭ sieşĭ credincioşĭ în Rusia, séu între Croaţĭ, séu la Slovacĭ. — Cum se mai cinstescŭ »patrioţii!“

—x—

Lunĭ, nisce făcĕtorĭ de rele au întratŭ în biserica românéscă din *Lugoşiu,* cu scopulŭ ca sĕ pună mâna pe nisce banĭ, în sumă de 20,000 fl., ce tocmai atuncĭ se aşteptau sĕ soséscă dela Budapesta din fundaţiunea nemuritorului Nedelcu. Tâlharii au spartŭ cassa bisericei şi luândŭ din ea ce au aflatŭ au dispărutŭ. Nu ne este cunoscută valórea obiectelorŭ aflate în cassă, dér banii din fundaţiunea lui Nedelcu pe timpulŭ acela încă nu sosiseră din Pesta.

—x—

Ministrulŭ ungurescŭ de agricultură, industriă şi comerţŭ a permisŭ, ca în Cernatulŭ Sĕcelelorŭ deodată cu têrgurile de vite încuviinţate pentru 3 Maiu şi 20 Septemvre sĕ se ţină şi têrgurĭ anuale.

—x—

Sub titlu „Casina patriotică,“ se scrie din *Tinca*, comitatulŭ Bihorului, ɖiuarelorŭ, totŭ »patriotice,« că membrii, se înţelege toţĭ „patrioticĭ“, ai casinei privindŭ cu ochĭ rĕi la purtarea advocatului Georgiu *Drágán* — scie Dumneɖeu cine va fi, căcĭ advocatŭ românŭ acolo cu acestŭ nume nu ne este cunoscutŭ — care la totŭ pasulŭ »agită« contra patriei »maghiare« şi naţiunii maghiare,

FOILETONU.

Luna

în spiritulŭ creatorŭ alŭ poporului românŭ.

(Urmare)

Sĕ vedemŭ acum rolulŭ ce are luna în poesia românéscă şi anumitŭ mai ântêiu în cea poporală.

Toţĭ câţĭ ne ocupămŭ câtŭ de puţinŭ cu esaminarea spiritului, de care e însufleţită şi condusă poesia poporală şi toţĭ câţĭ cercetămŭ elementele ei, vedemŭ că ea e o oglindă a sufletului românescŭ, în carea se rĕsfrângŭ cele mai vii şi mai înflăcărate dorurĭ, efecte, pofte etc. Dorulŭ e aşa ɖicêndŭ unŭ putternicŭ motivŭ, ce-lŭ face pre Românŭ sĕ cânte şi dorulŭ e unŭ elementŭ însemnatŭ în spiritulŭ şi forma poesiei poporale. Fără dorŭ mai că nu ar fi doină!... Dér dorulŭ e de multe specii: este dorŭ de libertate, este dorŭ de vitejiă, este dorŭ de ţéră, de fraţĭ, de surorĭ, de părinţĭ, de luptă, de haiduciă, de codru, călĕtoriă etc.; dér este şi dorŭ de dragoste séu iubire. Câte dorurĭ, atâtea lacrimĭ. Şi apoi orĭ ce juneţă se începe cu unŭ dorŭ, căcĭ juneţa e simţitóre, ea nu cugetă, ci mai multŭ simte, mai multŭ are inimă, decâtŭ minte!

Ce e dorulŭ? Dorulŭ e o nelinişte, séu o indispositiune sufletéscă produsă prin icónele sensurilorŭ; d. e. îndepărtarea produce dorulŭ; dér îndepărtarea produce apoi interesarea de obiectulŭ îndepărtatŭ în gradŭ potenţatŭ. Omulŭ dela natură e făcutŭ ca elŭ sĕ fiă în atingere prin sensurile sale cu obiectulŭ odată cunoscutŭ şi simpaticŭ. Aşa neputêndu'şĭ omulŭ însuşi imaginea obiectului realŭ nicĭ prin sensurile materiale — pipăirea — nicĭ prin cele ideale — audulŭ, vederea — elŭ doresce acéstă împlinire şi dorindŭ e cuprinsŭ de unŭ defectŭ, ce i nelinişteсe sufletulŭ. Décă dorulŭ culminéză, elŭ dă naşcere *„urîtului“*, după cum cântă Negruzzi:

Făr' de cuvêntŭ Urîtulŭ pe sufletŭ nu se lasă
Elŭ vine ca urmare d'unŭ dorŭ ce ne apasă,
Ér dorulŭ totdéuna e patimă cumplită,
Ce stric'a tinereţii podóbă strălucită.*)

Dorulŭ turmentă însĕ pre Românŭ fórte multŭ. Românulŭ cuprinsŭ de dorŭ n'are stare şi aşeɖare, n'are odihnă şi somnŭ. Ei, şi apoi cine e mâncatŭ de dorŭ numĕră tóte órele din nópte, vede luna când rĕsare şi vede când apune. Numai cine n'are dorŭ, acela dórme dusŭ; numai cine nu scie ce e dorulŭ, acela nu are neodihnă; numai cine e fără dorŭ, acela e fără gândŭ. Şi cine are dorŭ, acela numĕră órele nopţii, acela scie când rĕsare şi când se culcă luna; căcĭ:

Cine dorŭ pe vale n'are
Nu sci luna, când rĕsare
Şi nóptea câtŭ e de mare; séu:

Cine n'are dorŭ pe luncă
Nu sci luna când se culcă
Şi nóptea câtŭ e de lungă.

O mai mare originalitate, o mai grandiósă figură poetică nu scimŭ sĕ se mai afle în vre o altă poesiă ca aicea. Se vede dér şi aci că Românulŭ are unŭ aşa de mare talentŭ poeticŭ, încâtŭ numai înzadarŭ te-ai forţa sĕ asemenĭ acestŭ talentŭ cu alte talente de rassă străină! A nu sci luna când rĕsare şi a nu sci luna când se culcă suntŭ douĕ ɖicerĭ figurate, la carĭ privescŭ cu respectŭ mii şi mii de altele. Dumneɖeu sântulŭ par'că a făcutŭ natura pentru Românŭ ca elŭ sĕ o esploateze nu cu mintea, ci cu inima şi spiritulŭ. Pentru Românŭ creaturile lui Dumneɖeu suntŭ icóne încântătóre; ele nu suntŭ icóne urîte ca în ochii realiştilorŭ, ci icóne pompóse şi simpatice. Românulŭ se bucură de totŭ lucrulŭ casnicŭ şi-lŭ laudă; Schoppenhauer îlŭ critică şi nu-lŭ află la loculŭ sĕu. Natura în ochii Românului e unŭ paradisŭ cu farmece: din sóre îşĭ face unŭ rege, din lună crăiésă; din rouă dar, din isvorŭ nectarŭ, din plóiă binecuvêntare. Ceriulŭ şi pămêntulŭ pentru Românŭ suntŭ douĕ tablourĭ la carĭ priveşce cu poftă mare. Dér prin exploatarea naturii şi a elementelorŭ ei prin spiritulŭ creatorŭ alŭ Românului se arată iubirea, ba adorarea, ce o are elŭ cătră acésta; se arată că poporulŭ românŭ e fiulŭ naturii şi favoritulŭ ei. Se arată că elŭ petrece nopţile la lună, o scie şi o vede când rĕsare şi o scie şi o vede când sfinţesce, mai alesŭ când are la inimă dorŭ şi jale. Se arată că elŭ petrece la sóre, elŭ vede mai ântêiu când Maica-Sântă spală pre Sântulŭ Sóre de pulverea de pe drumŭ; şi elŭ vede érăşĭ când Sântulŭ Sóre ɖice: »Séra bună“! muritorilorŭ. Românulŭ dară e omulŭ naturii!....

Am ɖisŭ, că este dorŭ de dragoste. Aşa e! Intr'adevĕrŭ nicĭ unŭ dorŭ nu e mai arɖĕtorŭ pre lume ca dorulŭ de dragoste. Şi fiindcă Românulŭ e drăgostosŭ,

*) Jac. Negruzzi, Idilă (Mironŭ şi Florica)

au aflatŭ de bine a procede seriosŭ contra lui. In comitetŭ ›Drángán‹ avé mulţĭ binevoitorĭ şi acolo s'a decisŭ în favorulŭ lui. Adunarea generală însĕ în unanimitate a hotărîtŭ escluderea lui dintre membri casinei, éră inteliginţa oraşului de bucuriă s'a datŭ de a tumba pentru acestŭ conclusŭ mântuitorŭ de patria ›maghiară.“

—x—

Se face publiculŭ atentŭ la aceea, ca pe pachetele predate la poşte sĕ nu se lipéscă adressa, ci sĕ se scrie pe emballage (învelitóre), fiindŭ că se póte deslipi adresa şi astfelŭ séu nu se dă pachetulŭ la destinaţiune, séu sĕ întârḑiéză îmânarea lui.

—x—

In *Bistriţă* îşĭ facŭ vênḑĕtorii de bere mare concurenţă. Berea de Steinbruch se vinde cu 6 cr. paharulŭ, ér cea de Bistriţa cu 4 cr. Se ḑice că şi carnea se va scădea dela 20 la 16 cr. de chilogramŭ. In *Sepsi-Sân-Georgiu* carnea de vită se vinde cu 18 cr. chilogramulŭ.

—x—

In comuna *Baucar* din comitatulŭ Huniadórei observà unŭ ţĕranŭ, că grădina de varḑă a unchiu-sĕu se jefuesce. Ţĕranulŭ deşteptà pe unchiu-sĕu din somnŭ, bĕtrânulŭ sĕ îmbrăcà şi alergà în curte. Aci se înţeleseră sĕ ocoléscă din douĕ părţĭ opuse grădina, ca cu atâtŭ mai sigurŭ sĕ pótă prinde pe hoţŭ. Pe când se esecuta acéstă manevră, nepotulŭ care era înarmatŭ cu puşca încărcată, observà o figură în grădină, în care împuşcà. Presupusulŭ hoţŭ fù nimeritŭ şi cădù josŭ strigândŭ. Alergândŭ nepotulŭ într'acolo, vĕḑù că împuşcase pe unchiu-sĕu, care întrase în grădină în contra înţelegerei ce o avuseră. Judecătoria anchetéză faptulŭ.

—x—

Arsenalulŭ din Veneţia şi tóte celelalte din Italia au primitŭ ordinŭ sĕ se lucreze nóptea şi în ḑile de sĕrbătorĭ. Ministrulŭ de marină sperá cu chipulŭ acesta sĕ se termine până la primăvară şepte nave de rĕsboiu. Se vorbesce, că toţĭ ofiţerii de marină în reservá au primitŭ ordinŭ sĕ viă la posturile lorŭ.

—x—

Ministerulŭ turcescŭ s'a vĕḑutŭ din nou sdruncinatŭ în urma unui incidentŭ întêmplatŭ în sĕptĕmâna trecută. Dâteva sute de marinarĭ şi lucrătorĭ ai arsenalului din Constantinopolŭ au făcutŭ o manifestaţiă, pentru neplătirea soldei lorŭ, din care causă Sultanulŭ ordonà sĕ se plătéscă îndată, şi invità pe ministerŭ a da lămurirĭ asupra ultimelorŭ operaţiunĭ făcute de tesaurŭ.

—x—

La împărţirea *recruţilorŭ* de ĕstŭ anŭ în *Germania*, recruţii polonĭ au fostŭ daţĭ aprópe toţĭ pe la regimentele din vestulŭ imperiului, ér trupele din Posen s'au complectatŭ cu recruţĭ germanĭ. — Bismarck încă alérgă după vêntŭ la vreme de bĕtrâneţe!

APELŬ,

cătră cluburile electoralĭ de cercŭ, cătră inteligenţa română şi cătră toţĭ alegĕtorii românĭ din comitatulŭ „Hunedóra“.

Avêndŭ în vedere, că jumĕtate din membrii representanţei comitatului ›Hunedóra,“ alŭ cărorŭ mandatŭ espiră cu finea anulni curentŭ, suntŭ a se alege din nou probaţĭ şi au deplina încredere a alegĕtorilorŭ.

In urmă mai adăugămŭ, că representanţii de până şi cu privire, că adunarea generală a representanţei acestni comitŭ, în şedinţa sa din 27 Octomvre a. c. terminulŭ pentru efectuirea acestorŭ alegerĭ l'a fixatŭ pentru tóte cercurile electoralĭ pe ḑiua de 18 Noemvre a. c. (ḑi de Joi), toţĭ onorabilii d-nĭ membri ai cluburilorŭ electoralĭ de cercŭ, şi întréga inteligenţă română de pe teritorulŭ acestui comitatŭ, prin acésta cu totŭ respectulŭ suntŭ invitaţĭ, ca luândŭ în dréptă consideraţiune marea însemnătate a dreptului electoralŭ, *garantatŭ tuturorŭ alegĕtorilorŭ ţĕrei prin legĭ sancţionate de Maiestatea Sa*, sĕ nisuéscă din tóte puterile, pe lângă întrebuinţarea tuturorŭ mijlócelorŭ permise de lege, ca acele alegerĭ sĕ fiă libere şi câtŭ cu putinţă va fi cu participarea tuturorŭ cetăţenilorŭ investiţĭ cu dreptulŭ electoralŭ.

Sunteţĭ rugaţĭ d-lorŭ, sĕ veghiaţĭ cu stăruinţă, ca cu ocasiunea usului acestui sublimŭ dreptŭ, sĕ nu se facă nicĭ o presiune séu forţă, orĭ speculă cu alegĕtorii mai puţinŭ cunoscĕtorĭ de lege şi de însemnătatea acestui dreptŭ; căcĭ în înţelesulŭ legei fiăcare alegĕtorŭ este liberŭ, sĕ alégă de representanţĭ pe aceia, pe carĭ ii voiesce dênsulŭ şi în carĭ are încredere deplină, şi nimĕrui, — cu atâtŭ mai puţinŭ funcţionarilorŭ publicĭ — nu le este ertatŭ sĕ siléscă, séu sĕ ameninţă pe cineva, orĭ sĕ întrebuinţeze forţă asupra vre-unui alegĕtorŭ în esercitarea dreptului sĕu legalŭ. — Décă totuşĭ s'ar întêmpla óre-carĭ abusurĭ din partea cuiva, numai decâtŭ, câştigându-vĕ tóte datele recerute pentru dovedirea abusurilorŭ şi nelegalităţilorŭ, sĕ faceţĭ în scrisŭ reclamările indicate în lege şi în terminŭ de 15 ḑile sĕ le înaintaţĭ *comisiunei verificatóre* (igazoló választmány) spre deliberare.

Abusurile şi nelegalităţile suntŭ a se demasca şi sbiciui deĭ atâtea orĭ, de câte orĭ ele se ivescŭ!! Şi noi credemŭ, că îndreptarea lorŭ nu va lipsi, deórece numai acelŭ statŭ póte conta la durată şi prosperare, în care legea domnesce; apoi noi amŭ fostŭ şi voimŭ sĕ rĕmânemŭ iubitorĭ de lege.

Acestea semnalate, aflămŭ de lipsă a mai notifica, că comitatulŭ ›Hunedóra“ este împărţitŭ în 19 cercurĭ electoralĭ, carĭ tóte laolaltă vorŭ avea sĕ alegă 129 membri representanţĭ, şi anumitŭ:

1.	Cercul elect.	Petroşenĭ	în care vor fi a se alege	5
2.	› ›	Puiu	› „	11
3.	› ›	Sălaşulŭ de susŭ	›	6
4.	› ›	Pesteana	› ›	7
5.	› ›	Haţegŭ	„ „	4
6.	› ›	Răcăştia	„ „	8
7.	› ›	Hunedóra	„ „	4
8.	„ „	Deva	› „	5
9.	› „	Peştisulŭ de josŭ	„	8
10.	„ ›	Dobra	„ „	6
11.	„ ›	Ilia m.	› ›	4
12.	› „	Rapoltulŭ mare	› ›	7
13.	› „	Gelединţŭ	„ ›	5
14.	› „	Romosŭ	„ „	5
15.	„ „	Oreştia	› ›	7
16.	„ „	Bradŭ	› ›	9
17.	› ›	Băiţa	› „	10
18.	› ›	Vaţa de josŭ	› ›	9
19.	› ›	Baia de Crişŭ	› ›	9
			laolaltă	129

Decĭ ne luămŭ voiă a invita încă odată pe toţĭ cei îndreptăţiţĭ şi propriaminte investiţĭ cu dreptulŭ de alegere, sĕ se foloséscă de acestŭ dreptŭ cardinalŭ, şi sĕ stăruiéscă a se alege numai astfelŭ de bărbaţĭ, carĭ suntŭ acum potŭ fi realeşĭ, şi că numai aceia potŭ fi aleşĭ, carĭ suntŭ induşĭ în listele alegĕtorilorŭ de deputaţĭ, décă sciu ceti şi scrie; listele alegĕtorilorŭ se potŭ vedea la fiăcare notariatŭ, şi se póte lua copiă de pe ele

Inainte cu Dumneḑeu!

Deva, în 9 Noemvre 1886.

Pentru comitetulŭ centralŭ:

Ioane Papiu preşedinte. *Franciscŭ H. Longinŭ.* secretarŭ.

Ultime sciri.

Petersburgŭ, 11 Noemvre. — In cercurile apropiate guvernului încă totŭ se crede, că regenţii bulgarĭ vorŭ cădea. „*Graşdanin*“ *crede că acum va urma alegerea candidatului rusŭ cu consimţĕmêntulŭ puterilorŭ. Acela va cere apoi rechiămarea oficerilorŭ ruşĭ şi póte că şi a bataliónelorŭ ruse. Atuncĭ ḑilele constituţiunei bulgare suntŭ numĕrate.* După discursulŭ lui Salisbury, *aştéptă „Novoje Wremja“, ca Austria séu sĕ recunóscă drepturile Rusiei în Bulgaria, séu sĕ le nege pe faţă fără considerare la urmările ce arŭ isvorî de aci.*

Tĕrnova, 11 Noemvre. — *Kaulbars a adresatŭ guvernului bulgarŭ mai multe note.* Intr'una imputà că suntŭ maltrataţĭ de autorităţĭ ucigaşii din 'Dubniţa şi revoltaţii din Burgas. Guvernulŭ va protesta energicŭ în contra acestei note, care caută sĕ conteste criminalitatea acelora. Intralta protestà Kaulbars contra procederei autorităţilorŭ din Vidinŭ, care au împedecatŭ pe viceconsululŭ rusŭ d'acolo a afişa pe strade cunoscuta scrisóre a Ţarului cătră Kaulbars. Acesta cere libertatea afişării. *In Filipopolă domnesce mare panică din causa insurgenţilorŭ ce se ḑice că se apropiă din munţii Rhodope. S'a împuşcatŭ asupra filialei de acolo a băncii otomane.*

Viena, 11 Noemvre. — Din Bucurescĭ se anunţă cătră „Presse“, că *guvernulŭ românŭ a făcutŭ cunoscutŭ unui statŭ*, cu care e în tractare pentru încheiarea unei convenţii comerciale, *că nu vrea sĕ fiă legatŭ, prin nicĭ unŭ nou tractatŭ ce se va încheia, peste durata convenţiunei germane-române, ad. peste 1891.*

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a ›Gaz. Trans.‹)

TÊRNOVA, 13 Noemvre. — Autorii revoltei din Burgas, Nabokov şi Zaleski, condamnaţĭ la închisóre pe viéţă, vorŭ fi estradaţĭ Rusiei la cererea generalului Kaulbars.

DIVERSE.

Cununiă. D-lŭ *Ioanŭ Peteanŭ*, teologŭ absolutŭ de Blaşiu, în 20 Novembre st. n. îşĭ ve serba cununia sa cu d-ra *Iosefa Mihali*, fiica d-lui notarŭ Iosifŭ Mihali, în biserica gr. cat. din Huzmezen. — Viéţă fericită tinerei părechĭ.

Jubileulŭ unei brânḑe. — O serbare ciudată se va celebra la 8 Noemvrie la Gorgonzola: jubileulŭ de trei sute anĭ alŭ vestitei brânḑe „Strachino-Gorgonzola‹. Se va ţiné o mare serbare poporală cu banchetŭ, la care va lua parte primarulŭ şi prefectulŭ; apoi o uriaşă brânḑă de Strachino va fi purtată în procesiune pe strade. Séra va fi iluminaţiă şi focŭ de artificii — în fine statua lui ›Sur Paolo Incioda‹ — patronulŭ brânḑei — va fi aruncată în aerŭ în modŭ solemnŭ.

O nouă traducere a Bibliei. — Ḑiarulŭ germanŭ „West Anzeiger‹ ne spune, că are sĕ apară o nouă traducere a Bibliei, în limba germană făcută esclusivŭ de femei. Pentru că până acum tóte interpretările tecstelorŭ sfinte suntŭ făcute de bărbaţĭ, dómnele germane dela Vestŭ au găsitŭ, că mai multe versete favorabile secsului lorŭ au fostŭ denaturate în paguba lorŭ!.... Cum este de esemplu, istoria privitóre la cósta lui Adamŭ şi la mĕrulŭ Evei. Mai multe traducĕtóre au fostŭ desemnate, şi au sĕ se pună îndată a studia limba ebreă şi limba grécă şi sĕ ne dea doveḑĭ biblice despre inferioritatea secsului nostru, — care este fórte slabŭ.

Bibliografiă.

Transilvania, fóia Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, nr. 21—22, are următorulŭ sumariu: Apulum, Alba-Iulia, Belgradŭ, în Transilbvania. — Procesele verbalĭ ale adunărei generale a XXV-a a Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, ţinute la 8 şi 9 Augustŭ în Alba-Iulia. — Procesŭ verbalŭ alŭ comitetului Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, ţinutŭ la 28 Octomvre n. 1886 — Bibliograficŭ: Publicaţiunile Academiei Române din Bucurescĭ. — Concursŭ.

Romänische Revue fascicululŭ IX din 1886, are următorulŭ cuprinsŭ: Die politischen parteien der Romänen in Ungarn und Siebenbürgen. (Fortsetzung.) — Franz Schuselka. Von Dr. Aurel Mureşianu. — Rundschau— Die Romänen der Österreichisch-Ungarischen Monarchie. (Von Donato Sanminiatelli.) Fortsetzung. — Daco-Romänische Sprachforschung. V. S. Mangiuca. (Fortsetzung.) — Harapŭ Albŭ. (Romänisches Märchen nach Ioanŭ Creangă. Deutsch von P. Brosteanu.) (Schluss) — Angelica. Von Şerbanescu. (Aus dem Romänischen von Leon Schönfeld.) — Albumblatt. Vom Mathilde Cugler-Burla (Aus dem Romänischen von Leon Schönfeld.) — Literatur und Kunst. —

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

---

elŭ are mii şi mii de poesii de dragoste. Nicĭ una însĕ nu e imorală, tóte suntŭ curate şi nevinovate ca însuşĭ sufletulŭ Românului, din care isvorĕscŭ. Nicĭ una nu e sensuală, aşa ca omulŭ cu sêmţĕmêntŭ moralŭ sĕ se scandaliseze; tóte suntŭ frumóse şi în tonŭ finŭ!... Étă adevĕrata poesiă de amorŭ, cu carea ne putemŭ făli la lume!

Luna, ca tipulŭ şi simbolulŭ amorului, nu póte fi lăsată şi uitată nicĭ în astă speciă de poesiă. Ea e amintită pretutindenea. Aşa o fetişóră întrébă pe amantulŭ ei, ce are de gândŭ: sĕ pornéscă séu sĕ pribegéscă undeva; când va porni şi apoi când éră se va întórce? Amantulŭ ei la acéstă întrebare îi rĕspunde în *limba dragostei*, adecă în poesiă, următórele:

Puiculiţă mândruliţă
Romăncuţă, drăguliţă:
Când luniţa va fi susŭ
Sĕ sci mândră că m'am dusŭ;
Când luniţa va fi josŭ,
Sĕ sci mândră, m'am întorsŭ.

Atâta e destulŭ, şi copila 'şĭ mângăe în sufletulŭ ei virginalŭ dorulŭ abia născutŭ, dér cu atâta mai înfocatŭ; ea se mângăe şi aştéptă cu mare dorŭ luna ca sĕ cobóre în josŭ, când o vede coborîtă în josŭ cântă cu bucuriă:

Luna-i josŭ
Badea s'antorsŭ!

Apoi feciorilorŭ şi flăcăilorŭ tinerĭ le place fórte a umbla nóptea, când e lună; pre lună 'şĭ pascŭ ei cu dragŭ boulenii, pre lună umblă ei voioşĭ cu carulŭ şi pre lună cântă cu sufletŭ doina; căcĭ:

Frunḑă verde trei alune,
Dragu-mĭ-e séra pre lună
Sĕ mânŭ boii la păşune
Cu mândruţa dimpreună:
Eu cu ea şi ea cu mine
Sĕ trăimŭ amêndoi bine,
Sĕ ne frigemŭ douĕ ouĕ
Sĕ'mpărţimŭ dragostea 'n douĕ
Şi sĕ ne mai frigemŭ unulŭ
Şi sĕ'mpărţimŭ şi urîtulŭ!

Dér luna servesce şi ca orologiu junilorŭ. O fată întrébă pe unŭ feciorŭ, când va veni la dênsa ca sĕ'şĭ petrécă; ér elŭ îi rĕspunde:

Décă lun'a rĕsări
Sĕ sci dragă c'oiu veni.

Ér décă feciorulŭ nu vine şi după ce deja luna e susŭ, fata îndată află causa pentru ce nu vine, când cântă blăstĕmândŭ:

Ḑis'a badea c'o veni
Décă lun'a rĕsări.
Esŭ afară, luna-i plină
Eu mĕ uitŭ, elŭ nu mai vine.
Mânca-l'ar ţeapa de câne...,
Că eu sciu de ce nu vine,
Că nu-lŭ lasă maică-sa:
N'ar ajunge-a'lŭ însura
Nicĭ nepoţĭ a legăna
Nicĭ nepóte-a desmerda*)

*) ›Familia‹ Nr. 15, 1886.

Cursulŭ la bursa de Viena

din 11 Noemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 4%	102 40
Rentă de hârtiă 5%	92.50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	127 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 50
Bonurĭ rurale ungare	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	105.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.—
Bonurĭ rurale transilvane	104 50
Bonurĭ croato-slavone	105 50
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.75
Imprumutulŭ cu premiu ung.	122.25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	124.70
Renta de hărtiă austriacă	83.70
Renta de arg. austr.	84 85
Renta de aurŭ austr.	112 70
Losurile din 1860	138 25
Acţiunile băncei austro-ungare	872 —
Act. băncei de creditŭ ung.	292.25
Act. băncei de creditŭ austr.	282.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
Napoleon-d'orĭ	9.91
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.35
Londra 10 Livres sterlinge	125.45

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 12 Noemvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.44	Vênd.	8.46
Argint românesc	»	8.36	»	8.40
Napoleon-d'orĭ	»	9.88	»	9.91
Lire turcescĭ	»	11.22	»	11.25
Imperialĭ	»	10.22	»	10.25
Galbenĭ	»	5.89	»	5.91
Scrisurile fonc. »Albina»	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	117.—	»	118.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 12399/886.

Publicaţiune.

In urma conclusului inclitei representaţii comunale orăşenescĭ din 10 Februarie a. c. se escrie pentru posturile nou create în corpulŭ poliţiştilorŭ — care are sĕ se îmulţéscă cu 1 Ianuarie 1887 cu 12 poliţiştĭ şi 3 charge (subcorporalĭ) — următorulŭ concursŭ:

Ocuparea acestorŭ posturĭ este provisorică. La ocuparea posturilorŭ sistemisate prin statutulŭ comunalŭ şi devenite vacante, avansează poliţiştii primiţĭ în modŭ provisoriu, în posturile vacante, luându-se în consideraţiune la acéstă avansare destoinicia poliţistului.

Fiă-care din poliţiştii provisoricĭ capătă anualminte 300 fl. salarŭ, 20 fl. banĭ de cuartirŭ şi montura, în anulŭ alŭ 2-lea 30 fl. în anulŭ alŭ 3-lea 40 fl. ca pauşalŭ pentru întreţinerea monturei.

Postulŭ unui subcorporalŭ se dotează cu 340 fl. salarŭ, 20 fl. banĭ de cuartirŭ şi montura, respective pauşalulŭ de montură, ca la poliţiştŭ.

Fiă-care competentŭ pentru unulŭ din aceste posturĭ are sĕ documenteze, cumcă are etatea de 24 de anĭ şi nu a trecutŭ peste aceea de 40 de anĭ, că posede o viaţa morală şi imaculată, este pe deplinŭ sănătosŭ, că şi-a corĕspunsŭ celorŭ 3 anĭ de serviciu militarŭ şi că cunósce limba maghiară, germană şi română,póte ceti şi scrie şi că cunósce computulŭ celŭ puţinŭ cu cele 4 specii. Gendarmii eşiţĭ din serviciu şi cu conduită bună, au preferinţă. — Competenţii pentru astfelŭ de posturĭ au sĕ-ţĭ aştearnă petiţiunile cu documentele recerivere celŭ multŭ până în 30 Novembre a. c. la căpitanatulŭ orăşenescŭ. 1—1

Braşovŭ, în 6 Novembre 1886. **Magistratulŭ orăşenescŭ.**

Publicaţiune.

Pentru statorirea definitivă a listei Virilistilorŭ pentru representanţa oraşului Braşovŭ pro 1887, subscrisa Comisiune — în înţelesulŭ §-lui 33 alŭ Art. de lege XXII. din 1886 — va ţiné şedinţă publică Martĭ în 4 (16) Noemvre a. c. la 3 óre p. m. în sala sfatului orăşenescŭ.

Cei interesaţĭ se avisézâ despre acésta.

Braşovŭ, în 6 Noemvre 1886.

Iuonŭ Lengeru,
preşedintele comisiunii pentru conscrierea Virilişţilorŭ din oraşulŭ Braşovŭ.

2—2

Avisŭ d-lorŭ abonaţĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonézâ din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ şi sĕ arate şi posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Mersulŭ trenurilorŭ

Valabilŭ dela I Octomvre st. n. 1886.

pe linia **Predealŭ-Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	—	—
Predealŭ	—	9.32	—	—
	—	—	—	—
Timişŭ	—	9.56	—	—
Braşovŭ	—	10 29	—	—
	7.47	—	4.16	—
Feldióra	8.24	—	5.02	—
Apatia	8 51	—	5.43	—
Agostonfalva	9.14	—	6.15	—
Homorodŭ	9.51	—	7.06	—
Haşfaleu	11.03	—	8.52	—
Sighişóra	11.29	—	9.19	—
	11.26	—	9.31	—
Elisabetopole	12 00	—	10.16	—
Mediaşŭ	12.29	—	10.57	—
Copsa mică	12.44	—	11.19 11.31	—
Micăsasa	1.05	—	11.52	—
Blaşiu	1.34	—	12.31	—
Crăciunelŭ	1.46	—	12,48	—
Teiuşŭ	2.09	—	1.22	—
Aiudŭ	2.39	—	2.18	—
Vinţulŭ de susŭ	3.01	—	2.48	—
Uióra	3.08	—	2 56	—
Cucerdea	3.14	—	3 64	—
Ghirisŭ	3.53	—	4.51	—
Apahida	5.10	—	5.28	—
Clujiu	5.30	—	5 56	—
	—	6.03	—	8.00
Nedeşdu	—	6.21	—	8.36
Ghirbĕu	—	—	—	9.02
Aghirişŭ	—	—	—	9.32
Stana	—	—	—	10.11
Huiedinŭ	—	7.14	—	10.51
Ciucia	—	7.43	—	12 16
Bucia	—	—	—	12.50
Bratca	—	—	—	1.21
Rév	—	8.22	—	2.02
Mező-Telegd	—	8.48	—	3.06
Fugyi-Vásárhely	—	—	—	3.38
Várad-Velinţe	—	—	—	3.54
Oradia-mare	—	9.13	—	4.05
	—	9.18	10.55	4.50
P. Ladány	—	10.38	1.23	7.28
Szolnok	—	12.20	3.24	—
Buda-pesta	—	2.15	10.05	—
Viena	—	—	2.15	—
	—	8.00	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de pers.	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	—	—	—	—
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	8.00
Szolnok	11.05	3.58	7.38	9.34	11.40
P. Ladány	2 02	5.28	5 40	11.26	2.31
Oradea mare	4.12	6.58	9.14	1.38	—
Várad-Velencze	—	—	9.24	2.06	—
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.41	2.17	—
Mezö-Telegd	—	7.33	10.19	2.40	—
Rév	—	8.04	11.38	3.24	—
Bratca	—	—	12.18	3.47	—
Bucia	—	—	12.54	4.07	—
Ciucia	—	8.58	1.57	4.33	—
Huiedin	—	9.28	3.11	5.15	—
Stana	—	—	3.40	5.34	—
Aghiriş	—	—	4.15	5.55	—
Ghirbĕu	—	—	4.36	6.07	—
Nedeşdu	—	—	4.58	6.24	—
Clujiu	—	10.28	5.26	6.43	--
	11.00	—	—	—	7.08
Apahida	11.19	—	—	—	7.36
Ghiriş	12 30	—	—	—	9.06
Cucerdea	1.01	—	—	—	9.53
	1.06	—	—	—	10.—
Uióra	1.13	—	—	—	10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.20	—	—	—	10.19
Aiudŭ	1.41	—	—	—	10.48
Teiuşŭ	2.00	—	—	—	11.14
Crăciunelŭ	2.35	—	—	—	12.12
Blaşŭ	2.48	—	—	—	12.30
Micăsasa	3.20	—	—	—	1.12
Copşa mic.	3 36	—	—	—	1.32
Mediaşŭ	4.00	—	—	—	2.18
Elisabetopole	4.35	—	—	—	3.03
Sigişóra	5.12	—	—	—	3.49
Haşfaleu	5.37	—	—	—	4.28
Homorod	7.02	—	—	—	6.16
Agostonfalva	7.43	—	—	—	7.06
Apatia	8.11	—	—	—	7.46
Feldióra	8.41	—	—	—	8.25
Braşovŭ	9.21	—	—	—	9.15
	—	5.45	—	—	—
Timişŭ	—	6.22	—	—	—
Predealŭ	—	6.47	—	—	—
	—	—	—	—	—
Bucurescĭ	—	11.45	—	—	—

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiuşŭ	11.24	—	2.40
Alba-Iulia	11.59	—	3.14
Vinţulŭ de josŭ	12.30	—	4.22
Şibotŭ	12.52	—	4.50
Orăştia	1.01	—	5.18
Simeria (Piski)	2.03	—	5.47
Deva	2 52	—	6.35
Branicĭca	3.23	—	7.02
Ilia	3.55	—	7.28
Gurasada	4.08	—	7.40
Zam	4.25	—	8.11
Soborşin	5.30	—	8.46
Bĕrzova	5.56	—	9.33
Conopŭ	6.27	—	9.53
Radna-Lipova	6.47	—	10.27
Paulişŭ	7.28	—	10.42
Gyorok	7.43	—	10.58
Glogovaţŭ	7.59	—	11.25
Aradŭ	8.28	—	11.39
Szolnok	8.42	—	4 52
	—	—	5.12
Budapesta	—	—	8.20
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	11.10	12.10	—
Budapesta	8.20	9.05	—
Szolnok	11.20	12.41	—
	4 10	5.45	—
Aradŭ	4.30	6.—	7.04
Glogovaţŭ	4 43	6.13	7.22
Gyorok	5 07	6.38	7.58
Paulişŭ	5.19	6.51	8 17
Radna-Lipova	5.41	7.10	8.36
Conopŭ	6 09	7.37	—
Bĕrzova	6.28	7.55	—
Soborşin	7 25	8.42	—
Zam	8 01	9.12	—
Gurasada	8.34	9.41	—
Ilia	8 55	9.58	—
Branicĭca	9.19	10.17	—
Deva	9 51	10.42	--
Simeria (Piski)	10.35	11.07	—
Orăştiă	11.11	11.37	—
Şibotŭ	11.43	12.—	—
Vinţulŭ de josŭ	12.18	12.29	--
Alba-Iulia	12.36	12.46	—
Teiuşŭ	1.29	1.41	—

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ mixt
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timişóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Simeria	11.25	—	2.42
Streiu	11.58	—	3.25
Haţegŭ	12.46	—	4 16
Pui	1.37	—	5.11
Crivadia	2.24	—	5.58
Baniţa	3.05	—	6.40
Petroşenĭ	3.37	—	7.12

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8.17

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ de pers.	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Petroşenĭ	10 07	—	6.10
Baniţa	10 48	—	6.53
Crivadia	11.25	—	7.37
Pui	12.05	—	8.20
Haţegŭ	12.42	—	9.01
Streiu	1.22	—	9.52
Simeria	1.53	—	10.31

Tipografia *ALEXI* Braşovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.